875/11

Den 19. september 2011 blev i sag nr. 79.275:

xxxxxxx xxxxxxxxxxx
xxxxxxxxx xxx xxxxx
xxxx xxxxxxx

mod

If Skadeforsikring
Stamholmen 159
2650 Hvidovre

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har tegnet bilforsikring i If Skadeforsikring. Hun klager over, at selskabet har afvist at udbetale erstatning for den forsikrede bil, der er blevet totalskadet i forbindelse med et færdselsuheld den 29/7 2009.

Selskabet har afvist kravet med henvisning til, at skaden er forvoldt ved grov uagtsomhed, jf. forsikringsbetingelsernes punkt 19.1.

Den forsikrede bil var en Ford Fiesta 1,6, årgang 2009. Klagerens søn, der er født i 1991, var på skadetidspunktet på policen noteret som fast bruger af bilen.

Det fremgår af sagen, at klagerens søn var fører af bilen, da denne blev totalskadet i forbindelse med det omhandlede færdselsuheld (soloulykke) den 29/7 2009. Efter det oplyste skete uheldet i forbindelse med, at klagerens søn og nogle venner - fordelt på to biler - skulle fra et sted til et andet. I forbindelse med færdselsuheldet blev to passagerer i klagerens bil dræbt.

Klagerens søn blev ved byretsdom af 11/3 2010 idømt fængsel i 60 dage samt pålagt kørselsforbud. Endvidere blev han dømt til at betale godtgørelse til de dræbtes efterladte. Af udskrift af dombogen fremgår bl.a.:

"**Rettens begrundelse og afgørelse.**
Det fremgår af vidnet …'s forklaring, at han under kørslen efter tiltalte i retning mod … sakkede bagud på et tidspunkt, hvor han selv kørte med en hastighed på omkring 90 km/t. Det fremgår videre, at han på et tidspunkt inden han nåede frem til det sted umiddelbart før …, hvor der gælder en hastighedsbegrænsning på 50 km/t, befandt sig 2-300 meter bagved tiltalte, som på dette tidspunkt kørte med en hastighed på omkring 100 km/t. Dette er for så vidt i overensstemmelse med vidnet …'s forklaring om, at hun og … under den sidste del af kørslen ikke kunne følge med tiltalte, da denne skulle til at tage svinget lige inden …, og hvor de mistede ham af syne.

Under disse omstændigheder lægges det til grund, at tiltalte kørte ind i … by med en hastighed, der væsentligt har oversteget den generelle hastighedsbegrænsning på stedet på 50 km/t, ligesom det efter bilinspektør …'s erklæring lægges til grund, at tiltaltes hastighed forud for uheldet i hvert fald har været mere end 90 km/t, jf. herved i det hele færdselslovens § 3, stk. 1 og § 41, stk. 1 og stk. 2, nr. 1 samt § 42, stk. 1, nr. 1.

Det lægges efter bevisførelsen til grund, at tiltalte enten under passage af helleanlægget eller umiddelbart efter at have passeret dette foretog en ikke nærmere fastlagt uhensigtsmæssig manøvre, der medførte, at han mistede herredømmet over bilen, der kørte over i den modsatte vejside, hvor den ramte mod kantstenen, og hvorefter bilen væltede rundt og ramte først et telefonskab, der blev knust, for derefter at ramme en parkeret varebil, der ved sammenstødet blev skubbet flere meter.

Det lægges om vejforholdene til grund, at den forholdsvis brede vej trods placeringen af helleanlægget har et nogenlunde lige vejforløb gennem …, ligesom der er ganske gode oversigtsforhold på stedet, hvor der på uheldstidspunktet var dagslys.

Retten finder, at tiltalte med sin kørsel med alt for høj hastighed under de angivne omstændigheder har tilsidesat væsentlige hensyn til færdselssikkerheden, hvorved han uagtsomt har forvoldt de to passagerers død. Tiltalte findes derfor skyldig i overensstemmelse med tiltalen i forhold 2-3.

Da der ikke foreligger en enkeltstående kørselsfejl, men en grov hastighedsovertrædelse, der sammen med en ikke nærmere klarlagt uhensigtsmæssig manøvre førte til de to passagerers død, findes der at være forskyldt en frihedsstraf.

Straffen fastsættes efter straffelovens § 241 og færdselslovens § 118, stk. 1, nr. 1, jf. til dels stk. 2, jf. § 3, stk. 1, § 41, stk. 1 og stk. 2, nr. 1 samt § 42 stk. 1, nr. 1, jf. herved straffelovens § 88, stk. 1 og færdselslovens § 118a, stk. 5, jf. stk. 4, til fængsel i 60 dage.

Der findes efter karakteren af forholdet ikke grundlag for hverken helt eller delvist at gøre straffen betinget, heller ikke med vilkår om samfundstjeneste.

Tiltalte har med sin kørsel tilsidesat væsentlige hensyn til færdselssikkerheden, jf. færdselslovens § 125, stk. 1, nr. 1. Herefter og da forholdet er begået inden for de første 3 år efter at tiltalte har erhvervet førerret, tages anklagemyndighedens påstand om kørselsforbud til følge i medfør af færdselslovens § 127.

Tiltalte har ved grov uagtsomhed forvoldt de to passagerers død. Efter retsformandens bestemmelse tilkendes der derfor … og … som forældre til afdøde … en godtgørelse i medfør af erstatningsansvarslovens § 26a på hver 50.000 kr.

Med samme begrundelse tilkendes der efter retsformandens bestemmelse en godtgørelse til … og … som forældre til afdøde … i medfør af samme bestemmelse på hver 50.000 kr.

Med hensyn til kravet om godtgørelse fra … bemærkes, at der efter erstatningsansvarslovens § 26a kan tilkendes godtgørelse til en efterlevende, der stod den afdøde særlig nær. Der vil som udgangspunkt ikke kunne ydes godtgørelse til søskende, med mindre der har bestået et sådant særligt forhold mellem den pågældende og afdøde, at den pågældende på tilsvarende måde som for forældrenes vedkommende må antages at være blevet påført en særlig følelsesmæssig belastning som følge af dødsfaldet. De to søstre - den 13-årige … og hendes nu afdøde storesøster … - boede på dødstidspunktet fortsat sammen i hjemmet hos forældrene. Efter de foreliggende oplysninger om den følelsesmæssige belastning og de følger, som søsterens dødsfald har haft for den 13-årige …, således som dette nærmere fremgår af …'s forklaring, tages også hendes krav om godtgørelse i medfør af erstatningsansvarslovens § 26a efter retsformandens bestemmelse til følge."

Selskabet meddelte klageren sin afgørelse ved brev af 21/4 2010, hvoraf følgende fremgår:

"Vi vender hermed tilbage i forbindelse med færdselsuheldet den 29. juli 2009.

Det fremgår af straffesagen, at køretøjets faste bruger [klagers søn] kørte umiddelbart inden uheldet med en hastighed på ikke under 90 km/t hvor der er max 50 km/t.

Endvidere fremgår det at brugeren med sin kørsel har tilsidesat væsentlige hensyn til færdselssikkerheden ligesom det fremgår, at brugeren ved grov uagtsomhed har forvoldt to passagerers død.

Det er derfor vores opfattelse, at skaden er sket ved grov uagtsomhed.

Ifølge forsikringsbetingelserne punkt 7.1 undtager vi skader forvoldt ved grov uagtsomhed, hvorfor vi ikke kan tilbyde erstatning for det totalskadede køretøj.

Resterne af køretøjet tilhører derfor dig. Hvis du ønsker det kan vi være behjælpelig med at sælge resterne af køretøjet for dig. Vi har tidligere fået et bud for resterne på 6.900 kr.

Vi beder dig venligst meddele om vi skal sælge resterne eller om du vil hente køretøjet.

Klageren var utilfreds med afgørelsen. Hun rettede derfor henvendelse til en advokat, som sendte brev af 6/7 2010 til selskabet. Af dette brev fremgår:

"Min klient har overleveret mig Deres skrivelse af 21. april 2010 til besvarelse ligesom en række spørgsmål ønskes besvaret.

<u>Grov uagtsomhed:</u>
Min klient er ikke enig i selskabets vurdering af at uheldet er sket ved grov uagtsomhed.

Det er derfor min klients opfattelse, at forsikringsbetingelsernes punkt 7.1 ikke træder i kraft og at selskabet er forpligtet til at betale fuldt ud for bilen.

I den forbindelse skal det påpeges, at det ikke er dokumenteret, at min klient har kørt med den hastighed der er anført i skrivelsen.

Dertil kommer at vurderingen af om der foreligger grov uagtsomhed er vidt forskellige i straffeloven og forsikringsaftaleloven, det er derfor min opfattelse at Selskabet ikke har dokumenteret at min klient har udvist en sådan grad af uagtsomhed at forsikringsbetingelsernes punkt 7.1 kan påberåbes.

I tilfælde af at selskabet fastholder at der er udvist grov uagtsomhed skal jeg anmode om at få fremsendt skema til indbringelse af spørgsmålet for Forsikringsankenævnet.

Jeg skal ligeledes anmode selskabet om at bekræfte suspension af almindelige forældelsesfrister indtil 3 måneder efter der foreligger en afgørelse fra Forsikringsankenævnet.

Udbetaling af forsikringsydelse til panthaver/låntager:
I forbindelse med købet er bilen finansieret gennem finansieringsselskab og jeg er umiddelbart uforstående overfor, at selskabet ikke som sædvanligt når der er tegnet kaskoforsikring indfrier panthaver.

Selskabet anmodes venligst om at fremkomme med en nærmere begrundelse herfor, idet det er min opfattelse at selskabet er forpligtiget hertil uanset Selskabets opfattelse omkring grov uagtsomhed og forsikringsbetingelsernes punkt 7.1.

Opkrævning af Præmie:
Min klient har rejst spørgsmål til de af selskabet foretagne opkrævninger i relation til forsikringspræmie.

Min klient har oprindeligt tegnet forsikringen i forbindelse med køb af bilen. Bilen er købt den 10. marts 2009.

I samme forbindelse blev der tegnet forsikring gennem bilforhandleren og min klient opkræves betaling ved skrivelse af 31. maj 2009 stor kr. 2.000 bilag ...

Denne forsikring svarer fuldt ud til det man har fået forklaret af bilforhandleren og som bilforhandleren senest ved telefonisk henvendelse har bekræftet, at man fortsat tegner for unge under 25 år til den lave præmie.

Min klient er impliceret i et uheld den 29. juli 2009, hvorefter min klient i september måned modtager fornyet opkrævning på kr. 14.514 bilag ...

Der sendes fornyet opkrævning i november 2009 på samme beløb bilag ...

De bedes venligst begrunde, hvorfor min klient pludselig opkræves et væsentligt højere beløb end han var stillet i udsigt ved tegning af forsikringen.

Selskabet bedes oplyse, hvorvidt der er udbetalt ristorno til min klient.

Jeg imødeser Deres stillingtagen til de ovenfor anførte spørgsmål hurtigst muligt."

Selskabet besvarede henvendelsen ved brev af 20/8 2010. I dette brev hedder det:

"Vi har modtaget Deres brev af 06.07.2010 og skal indledningsvis beklage den lange ekspeditionstid.

Dernæst må vi meddele at vi fortsat er af den opfattelse at der er tale om grov uagtsomhed og fastholder derfor vores brev af 21.04.2010.

Vi vedlægger klageskema samt giroindbetalingskort til Ankenævnet.

Omkring policen har jeg undersøgt sagen, og kan se at Deres klient har haft ringet hertil efter skaden var sket for at få rettet cpr. nr til på policen.

Da bilen er solgt via en forhandler er der en slags 'velkomst præmie' efter 6 mdr. overgår policen til de normale præmier mv.
Forhandleren har ganske rigtigt påført Deres klient som bruger, men uden cpr.nr.
[Klagers søn] kontakter vores kundecenter den 04.08.2009 kl 15:25 for at få ændret cpr.nr på policen.

Da der nu er tale om en ung mand på 18 år, rettes forsikringen ind efter dette, da der ligeledes også er tale om 2 skader - første skade 17.04.2009 et eneuheld med en udbetaling på 12000 kr.
Andet uheld er uheldet den 29.07.2009 hvor der bliver dræbt to unge piger som følge af [klagers søns] kørsel, bliver præmien jo reguleret ind efter dette. Derfor stiger præmien voldsomt.

Omkring panthaver deklarationen er det korrekt at man hæfter overfor panthaver, i dette tilfælde her er der dog ikke indsendt en panthaver erklæring til notering, hvilket betyder at vi ikke er bundet."

Den 28/10 2010 har klageren indbragt sagen for nævnet. Af klageskemaet fremgår bl.a.:

"2. Hvad vil De konkret opnå hos selskabet? (skal udfyldes)

Det jeg gerne vil opnå er erstatning jeg har krav på samt indfrielse af mit billån. Da hjælpen fra mit forsikringsselskab If, i min sag helt er udgået, vælger jeg at anke sagen til jer (Ankenævnet) i håbet om, at I vil have en større forståelse for sagen set fra min side og dermed forhåbentligt kan hjælpe mig i min erstatningssag med If."

Klageren har nærmere redegjort for hændelsesforløbet i et vedlagt bilag.

Selskabet har i brev af 12/11 2010 til nævnet anført:

"Sagen drejer sig om, at den faste bruger af køretøjet [klagers søn] mistede herredømmet over køretøjet i tættere bebygget område med mere end 90 km/t, hvor der er hastighedsbegrænsning på 50 km/t, hvorved at køretøjet blev totalskadet og to personer med dræbt.

[Klagers søn] har overfor politiet og efterfølgende i retten oplyst, at han intet husker om selve uheldet.

[Klagers søns ven], som kørte umiddelbart efter [klagers søn], har i retten forklaret, '*Han kørte på det tidspunkt 90 km/t, hvor der var max 80 km/t. Lige inden han nåede til det sted, hvor der gælder en hastighedsbegrænsning på 50 km/t, satte han farten ned, men han ved ikke hvor meget. Han befandt sig på det tidspunkt omkring 2-300 meter bagved [klagers søns] bil, der på dette tidspunkt kørte med en hastighed omkring 100 km/t.*'

[Klagers søns kæreste] der var passagerer i [klagers søns vens] bil har i retten forklaret, at '*det først var til sidst, at de ikke kunne følge med [klagers søn]'.*

Bilinspektør … har som sagkyndigt vidne forklaret i retten, *'Hans vurdering af hastigheden forud for uheldet som mere end 90/km/t beror på et skøn, der navnlig er baseret på en vurdering af deformationen af bilen og den omstændighed, at bilen er rullet rundt om sig selv, herunder at bilen trods den aftagende hastighed efter påkørsel af kantstenen har haft tilstrækkelig kraft til at vælte et telefonskab og til sidst skubbe den parkerede varevogn, som blev påkørt'.*

Retten i straffesagen har lagt vægt på at der er overensstemmelse mellem [klagers søns kærestes] og [klageres søns vens] forklaring, ligesom det efter [bilinspektørens] erklæring lægges til grund, at [klagers søns] hastighed forud for uheldet i hvert fald har været mere end 90 km/t.

Retten har endvidere lagt til grund, [klagers søn] *foretog en ikke nærmere fastlagt uhensigtsmæssig manøvre, der medførte, at han mistede herredømmet over bilen.*

På baggrund af ovenstående har vi afvist skaderne på vores kundes bil, idet førerens adfærd, at køre med en hastighed på minimum 90 km/t svarende til ca. det dobbelte af den lovpligtige hastighed, indebærer en så indlysende risiko for den skete skade på hans bil at skaden skal afvises på grund af grov uagtsomhed i henhold til forsikringsbetingelserne punkt 19.1.

Det fremgår endvidere af straffesagen, at [klagers søn] bl.a. blev dømt efter færdselslovens § 125 på grund af han tilsidesatte væsentlige hensyn til færdselssikkerheden, ligesom der blev nedlagt kørselsforbud i henhold til færdselslovens § 127.

[Klagers søn] fik endvidere 60 dages ubetinget fængsel efter bl.a. straffelovens §241 og 88, samt færdselslovens § 118."

Efterfølgende har klageren i brev af 5/12 2010 til nævnet bemærket:

"Tak for Deres brev af d. 23. november 2010

I mellemtiden har jeg modtaget kopien af 'Købekontrakt - med ejendomsforbehold' fra Santander Consumer Bank, som jeg har vedlagt i dette brev.

Jeg vil i den anledning gerne gøre opmærksom på det brev forsikringsselskabet If har afsendt til jer den 12. november 2010 som bilag under navnet 'Brev af 20. august 2010 til advokat'. Jeg har i en kopi af brevet overstreget den nederste del, hvor If bekendtgør, at 'Omkring panthaver deklarationen er det korrekt at man hæfter overfor panthaver, i dette tilfælde her er der dog ikke indsendt en panthaver erklæring til notering, hvilket betyder at vi ikke er bundet'. Jeg håber, at I vil have dette for øje, når I behandler sagen."

Nævnet har fået forelagt de bilag, som parterne har fremlagt, herunder bl.a. købekontrakten og politirapporten.

Af forsikringsbetingelsernes dækningsskema fremgår bl.a.:

"19. Forsikringen dækker ikke
19.1 Forsæt eller grov uagtsomhed

Skade forvoldt med forsæt eller ved grov uagtsomhed, jf. Forsikringsaftalelovens § 18, se dog punkt 19.12.
…
19.12 Ikke forvoldt af forsikringstager med flere.

Med hensyn til undtagelserne i punkt 19.1, 19.2, 19.3 samt 10.1 og 10.2 gælder følgende:

Hvis skaden ikke er forvoldt af forsikringstageren, dennes ægtefælle eller samlever samt fast bruger, er forsikringstageren dog dækket af forsikringen, såfremt det godtgøres,
a. at forsikringstageren ikke var vidende om, at der forelå omstændigheder som beskrevet, **eller**
b. at ukendskab hertil ikke skyldes grov uagtsomhed.
Hvis selskabet er pligtigt til at udrede erstatning for en sådan skade, har selskabet regres mod den for skaden ansvarlige."

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af sagen finder nævnet det godtgjort, at den faste bruger har fremkaldt forsikringsbegivenheden ved grov uagtsomhed. Da selskabet i de gældende forsikringsbetingelser har forbeholdt sig ansvarsfrihed ved grov uagtsomhed - også når denne er forvoldt af en fast bruger - kan nævnet ikke kritisere, at selskabet har afvist at udbetale erstatning til klageren som sket. I en situation som den foreliggende får kreditgiveren ikke bedre ret end forsikringstageren, medmindre kreditgiver har sikret sig gennem en panthaverdeklaration. Dette ses ikke at være sket, og nævnet kan derfor heller ikke pålægge selskabet at indfri billånet.

Selskabet har ikke godtgjort, at det er berettiget til en højere præmie end den, der er aftalt med autoforhandleren. Selskabet er derfor ikke berettiget til yderligere præmie og skal i overensstemmelse med praksis yde præmietilbagebetaling fra skadedatoen til det tidspunkt, forsikringen er betalt til.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Selskabet, If Skadeforsikring, skal yde præmietilbagebetaling fra skadedatoen og frem til det tidspunkt, som forsikringen er betalt til.

Klageren får ikke medhold i spørgsmålet om grov uagtsomhed.

J. Hermann